

Tiedotus-/kuulemistilaisuus kouluverkkoselvityksestä

Aika	ke 24.11.2021 klo 18.07-19.40
Paikka	Moisiovaaran koulu, Moisiovaarantie 89
Läsnä	Erillinen nimilista (liite)

Sivistyslautakunnan puheenjohtaja Herkko Kurkinen avasi tiedotus-/kuulemistilaisuuden ja toivotti osallistujat tervetulleeksi. Sovittiin, että Herkko Kurkinen toimii tilaisuuden puheenjohtajana ja muistion tilaisuudesta laatii toimistos sihteeri Sari Keränen.

Sivistyspalvelujen päällikkö Veli-Pekka Mäkeläinen kertoi, että tilaisuus on kuntalain 29 §:n mukainen avoin tiedotus-/kuulemistilaisuus. Hyrynsalmen kunnanhallitus on antanut toimeksiannon 17.11.2020 § 178 ja 8.12.2020 § 199 kouluverkkoselvityksen käynnistämisestä sivistyspalveluissa. Sivistyslautakunta on nimennyt kouluverkkoselvitystyöryhmän 1.3.2021 § 14. Työryhmään kuuluivat Olli Saikkonen (pj.), Kati Nykänen, Outi Kuvaja, Veli-Pekka Mäkeläinen ja Sari Keränen (sihteeri).

Mäkeläinen esitteli kouluverkkoselvitysprosessin ja päätöksentekomenettelyn kouluverkon muutoksiin liittyen. Työryhmä on kokoontunut 4 kertaa. Selvitykseen on kuulunut mm. Hyrynsalmen kunnan väestöennuste v. 2040, oppilasennusteet, oppilasmäärät, oppilaskohtaiset kustannukset ja Moisiovaaran koulun kiinteistökustannukset. Kouluverkkotyöryhmä on kuullut Moisiovaaran koulun luokanopettaja/rehtori Virpi Kyllöstä ja kunnanjohtaja Heimo Kerästä 21.4.2021.

Mäkeläinen kävi läpi Moisiovaaran koulun kustannuksia tilinpäätös 2020 tietoihin pohjautuen. Säästöjä tulisi mm. henkilöstökuluissa, oppilaskuljetusten osalta, kiinteistöjen toimintakuluissa ja sisäisten palvelujen (puh-taanapito ja ateriapalvelut) osalta. Säästöarvio edellä mainittujen palveluiden osalta olisi n. 220.000,00 euroa. Moisiovaaran koulun ensisijainen lakkauttamisen syy olisi kuitenkin oppilasmäärien väheneminen.

Vanhemmat olivat huolissaan koulun kohtalosta, jos koulu lakkautetaan. He toivoivat, että kuntapäätäjät ottaisivat huomioon sen, että on rikkaus, kun on aktiivinen ja toimiva kyläyhteisö ja lapsille turvallinen kasvuympäristö. Olisi myös hyvä, että kunta näkisi koulun vahvuutena. Vanhemmat

totesivat myös, että oppilasmäärät ovat vain ennusteita. Painoarvoa tulisi antaa elämänlaadulle ja toivottiin ettei sitä mitattaisi aina rahalla.

Vanhemmat tiedustelivat myös koulukuljetusten kustannuksista sekä kuljetusajoista ja miten kuljetusajat tulevat lyhenemään. Mäkeläinen kertoi, että kuljetusreitit tulisi olemaan sujuvampia ja ne tulitisiin ajamaan kahdella autolla ja kun koulu alkaisi kaikilla yhtä aikaa, jäisi välikuljetukset pois.

Keskustelussa otettiin esille myös luistelupaikka ja toivottiin, että se säilyisi. Oltiin huolissaan myös harrastustoiminnan jatkosta, jos koulu lakkauteen.

Kunnanjohtaja Heimo Keränen kertoi kunnan taloustilanteesta. Kainuun soten maksuosuus tulee nousemaan ensi vuonna n. 1,2 Milj. euroa. Vaikka koulun lakkauttamisesta arvioitu säästö ei ole suhteessa kovin suuri kunnan 20 Milj. euron budjettiin, on Moisiovaaran koulu kuitenkin suhteellisen kallis yksikkö ylläpitää. Keränen tiedustelikin tilaisuuden osallistujilta, miten koulun toimintaa tulisi jatkossa joka tapauksessa kehittää. Aluekehitysrahaa ideoiden toteuttamiseen olisi mahdollisesti tarjolla. Keränen oli huolissaan myös lasten pienistä ryhmäkoista ja siitä että onko opetus näin pienissä ryhmissä enää lapsen edun mukaista ja toimivaa.

Kunnanhallituksen ja -valtuuston jäsen Jussi Tolonen totesi, että kouluissa on siirrytty ilmiöpohjaiseen oppimiseen (laajoja teemakokonaisuuksia hahmotetaan oppiainerajojen yli, ja asioita selitetään eri oppiaineita yhdistelemällä) ja asioita tehdään ryhmissä. Pienryhmäksi sanotaan n. 15 oppilaan ryhmää. Tolosen mukaan yhtenäiskoululla on pieniä oppilasryhmiä ja nykyisen oppilasmäärän mukaan Moisiovaaran koulun koko on yhteensä pieni opetusryhmä.

Tolonen kertoi kolmiportaisen tuen mallista. Perusopetuslain mukaan oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ohella riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea koko perusopetuksen ajan. Tukea on annettava heti, kun tuen tarve ilmenee. Moisiovaaran koululla erityisopettaja käy kerran viikossa ja Tolosen mukaan se on aika vähän. Lapsella on oikeus saada 100 prosenttinen tuki. Lisäksi lapsella on oikeus ryhmään ja sosiaalisiin suhteisiin.

Tolonen otti esille myös valinnaiset oppisisällöt. Opetussuunnitelmassa on valinnaisia oppisisältöjä mm. 3-6 luokkalaisille. Kuinka valinnaisia oppiaineita voidaan toteuttaa pienessä ryhmässä ja miten opettajien resurssit saadaan riittämään. Tolosen mielestä jokaisessa koulussa on hyviä puolia eikä vastakkainasettelu ole hyvä asia.

Vanhempien mielestä täytyy toimia lainsäädännön mukaan, mutta kasvatusyössä tulee ottaa huomioon myös lasten jaksaminen. Jokainen voi valita, että ollaanko yltiösosiaalisia vai rauhallisempia ja aina ei tarvitse ede-

tä nopealla tahdilla. Vanhempien mielestä Moisiovaaran koulu on turvallinen ja hyvä kasvuympäristö lapsille.

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Johanna Sorri totesi, että yhtenäiskoulu on pieni kyläkoulu ja siellä voidaan tehdä kaikkia samoja spesiaaleja asioita, kuin Moisiovaaran koululla. Sorri otti esille myös pedagogisen puolen ja että lasten oikeus erityisopetukseen on tärkeä, eikä sitä voi ohittaa.

Kunnanvaltuuston jäsen ja sivistyslautakunnan varapuheenjohtaja Outi Kuvaja totesi, että opetus Moisiovaaran koululla on haastavaa, koska ryhmät ovat pieniä ja niissä oppilaiden ikäerot ovat suuria ja oppiminen on eri tasolla. Kuvajan mielestä oppilaan oikeus ei ehkä enää toteudu näillä oppilasmäärillä.

Kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja Pertti Heikkinen kertoi, että on saanut koulukuljetuksiin liittyen palautetta, että koulukuljetuslinjat tulisi olla suorempia, ettei lapsia tarvitsisi kuljettaa pidemmän reitin kautta. Jussi Tolonen kertoi, että koulukuljetusmatkat ovat ratkaistavissa olevia asioita.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Tapani Kemppainen kertoi, että Moisiovaaran koulun tilannetta tulee tarkastella rauhassa. Kemppainen totesi, että Moisiovaaran koulun rakennuksen asunnot ovat hyvässä kunnossa ja niitä voisi remontoida ja vuokrata. Hyrynsalmen kunnassa ongelmana on, ettei mahdollisille paluumuuttajille ole tarjolla vapaita asuntoja/taloja. Kemppainen totesi myös, että Hyrynsalmen kunta on aina ollut lapsiystävällinen kunta, eikä huonoista esimerkeistä kannata ottaa mallia.

Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja Juha Kortelaisen mukaan Moisiovaaran koulun rakennukset tulisi säilyttää ja kyläyhdistys voisi käyttää niitä lakkautuksen jälkeenkin. Luottamushenkilöiden tahtotila on jättää tietyt toimitilat käyttöön ja pyrkiä tukemaan niitä esim. hankkeiden avulla.

Jussi Tolosen mukaan olisi pystyttävä toimimaan yhdessä ja toivoi vanhempainyhdistyksen aktiivista mukanaoloa tässäkin asiassa. Pitäisi pystyä luomaan yhteistä uskoa eikä kriisiä. Myös Juha Kortelainen painotti avointa keskustelua.

Heimo Keränen kertoi, että meillä on kevät 2022 aikaa miettiä, miten Moisiovaaran oppilasmäärää saataisiin nostettua. Esille tuli mm. yhteistyö naapurikuntien kanssa ja sijaisperhetoiminta.

Vanhempien mukaan on tutkimustuloksia siitä, että kun kyläkouluja on lakkautettu, monesti myös kylät näivettyvät. Koulu on tosi tärkeä kyläyhdistykselle ja yhteistyö opettajien kanssa on toiminut erittäin hyvin. Toiveena on, että koulua ei lakkautettaisi.

Juha Kortelainen kertoi, ettei päättäjät ole lopettamassa koulua tahallaan. Oppilaiden vähimmäismäärä oli vain rajattava johonkin ja se on nyt rajattu

14 oppilaaseen. Päättäjiltä kiitos kyläyhteisölle, joka on ollut hyvin aktiivinen. Kortelaisen mukaan kyläyhdistystoiminnan tukemiseen tullaan hakemaan hankerahaa, jos koulu lakkautetaan. Päättäjien on katsottava myös kunnan talustilannetta, jonka olisi oltava kunnossa, kun uudet hyvinvointialueet aloittavat vuonna 2023.

Moisiovaaran koulun luokanopettaja/rehtori Virpi Kyllönen kertoi puheen-
vuorossaan, että Moisiovaaran koulu tarjoaa oppilailleen turvallisen kou-
luympäristön. Koulu on perustettu 1922 ja ensi vuonna koulu täyttäisi 100
vuotta. Koulu lisää myös kunnan palvelujen saavutettavuutta ja nyt kun-
nalla olisi mahdollisuus näyttää mitä arvostaa.

Virpi Kyllösen mukaan kerhotoimintaa voidaan jatkaa koulun lakkauttami-
sen jälkeenkin, mutta onko kerhoihin enää osallistujia. Kyllönen kertoi, et-
tä esim. taidetunteja pidetään koko koululle yhdessä. Yhdysluokassa op-
pimisen etuna hän piti mm. oheisoppimista. Sosiaalisuutta luo myös pieni
yhteisö. Erityisen tuen tarpeen määrää voidaan lisätä silloin, kun luokassa
on avustaja, jolloin opettaja voi siirtyä tukea tarvitsevien luokkaan.

Virpi Kyllönen pyysi, että jos Moisiovaaran koulu lakkautetaan, kunta las-
kisi yhden tai kahden vuoden osalta oikeasti toteutuneet säästöt.

Herkko Kurkinen kiitti tilaisuuteen osallistuneita ja päätti tiedotus-
/kuulemistilaisuuden klo 19.40.

Muistion vakuudeksi 26.11.2021

Sari Keränen
muistion laatija